

TÜRKİYE SİYASİ DURUM ARAŞTIRMASI

(SİYASİ PARTİLERİN DESTEĞİ VE CUMHURBAŞKANLIĞI ADAY ARAŞTIRMASI)

EYLÜL 2022

SUNUŞ

“Türkiye Siyasi Durum Araştırması – EYLÜL 2022” **AREA ARAŞTIRMA** tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın amacı; siyasi partilerin seçmen desteği, hükümet ile ilgili kanaatleri, siyasi partilerin oy potansiyelleri ve Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili kanaatleri tespit etmektir.

Araştırma üç bölümden oluşmaktadır. Bölümler:

- Seçmenin siyasi parti tercihleri
- Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili kanaatler,
- Görüşülen kişilerin demografik özellikleri ve örneklem.

Araştırma **NUTS2** bölgeleme sistemine göre toplam **26 ilde (İstanbul, Tekirdağ, Balıkesir, İzmir, Manisa, Aydın, Bursa, Kocaeli, Ankara, Konya, Antalya, Adana, Hatay, Kayseri, Kırıkkale, Kastamonu, Samsun, Zonguldak, Trabzon, Erzurum, Ağrı, Malatya, Van, Gaziantep, Diyarbakır ve Mardin) kır-kent ayrımı gözetilerek** gerçekleştirilmiştir.

Araştırma bu illerde **15- 20 Eylül 2022** tarihleri arasında **18 yaş ve üzeri 3.123 kişi** ile **yüz yüze anket** yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Örneklem hata payı; **%95 güven düzeyinde** tasarım etkisi de göz önünde tutularak **±%1,75** olarak hesaplanmıştır. Görüşme yapılan kişinin kimlik ve iletişim bilgileri denetleme yapmak için alınmıştır. Örneklem seçiminin son aşamasında cinsiyet ve yaş kotaları uygulanmış ve 24 Haziran 2018 milletvekili seçimine göre ağırlıklandırılarak analizleri yapılmıştır.

AREA ARAŞTIRMA

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

SEÇMENİN SİYASİ PARTİ TERCİHLERİ 4

İKİNCİ BÖLÜM

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ İLE İLGİLİ KANAATLER 15

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

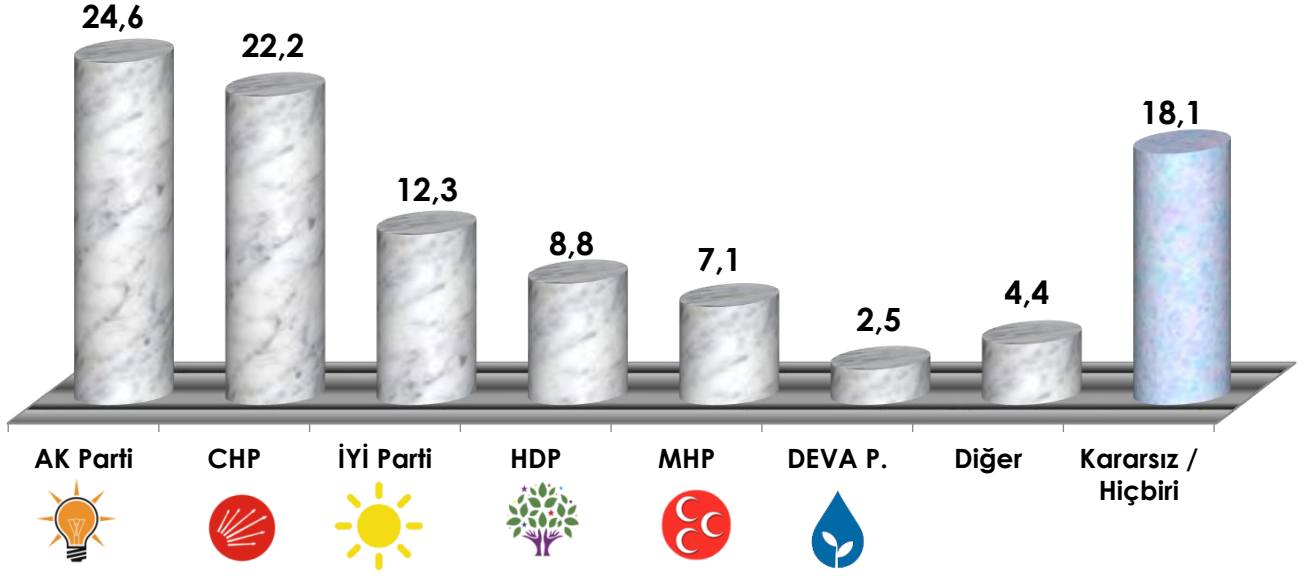
DEMOGRAFİK BİLGİLER VE ÖRNEKLEM..... 21

BİRİNCİ BÖLÜM

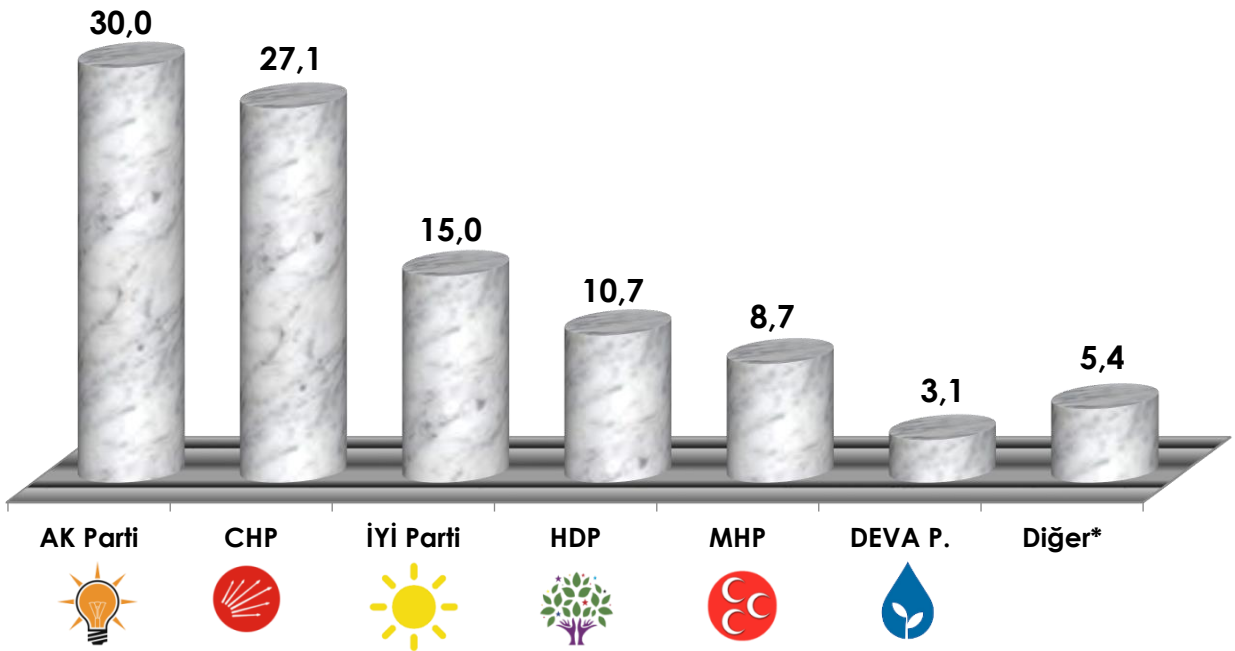
SEÇMENİN SİYASİ PARTİ TERCİHLERİ

Bugün milletvekili seçimi olsa hangi partiye oy verirsiniz? (%)

(Toplam Seçmen Üzerinden)

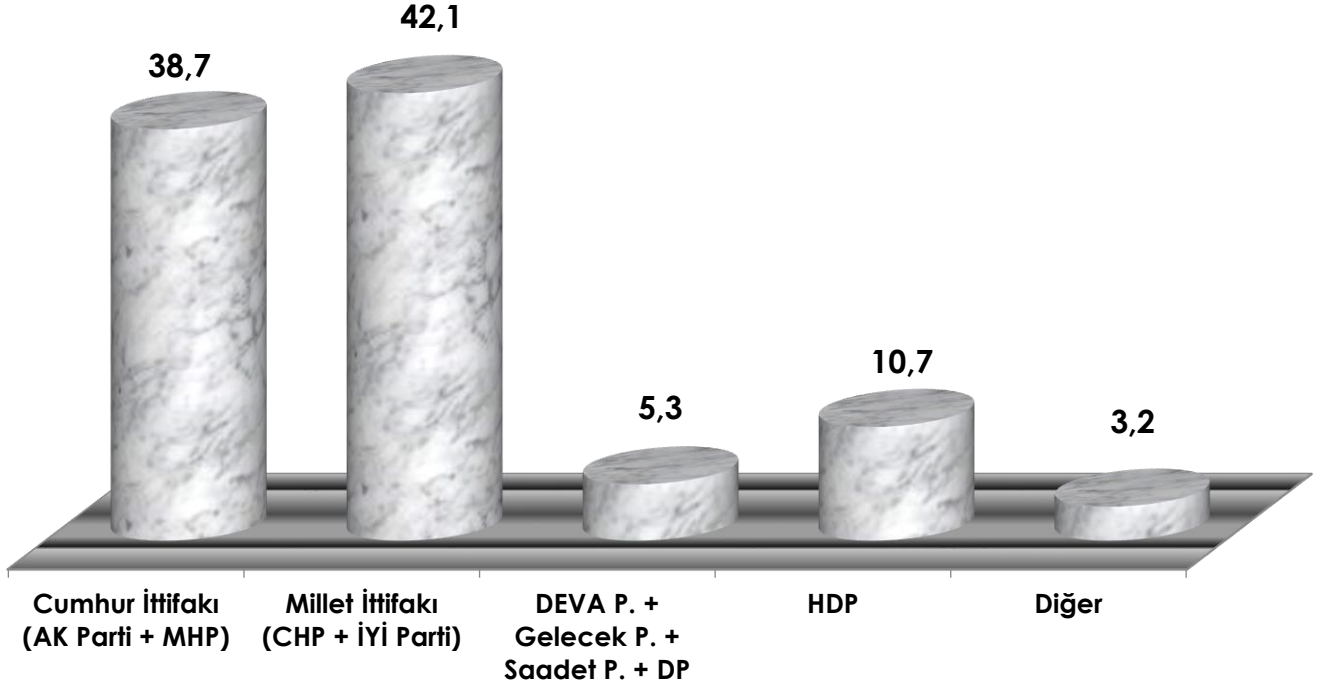

(Geçerli Oylar Üzerinden)

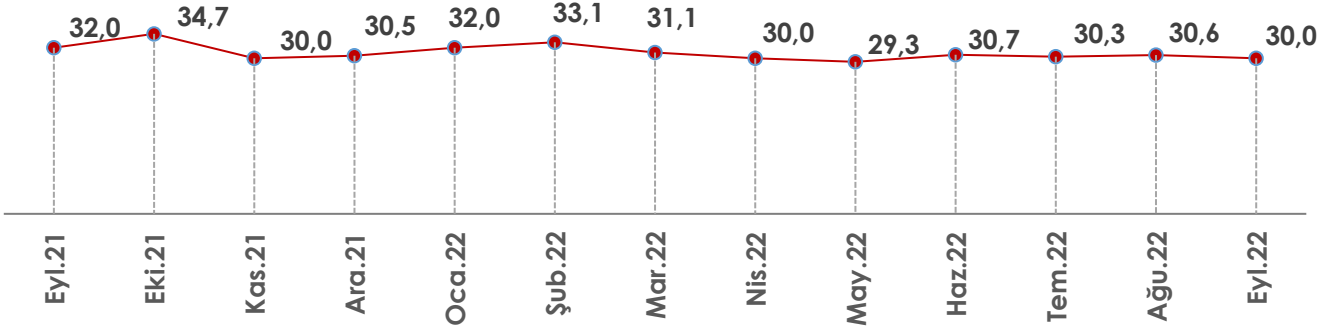

*Diğer partiler: Zafer P. (%1,5), Y. Refah P. (%1,1), Saadet P. (%1,0), Gelecek P. (%0,7), DP (%0,5), diğer partiler (%0,6)

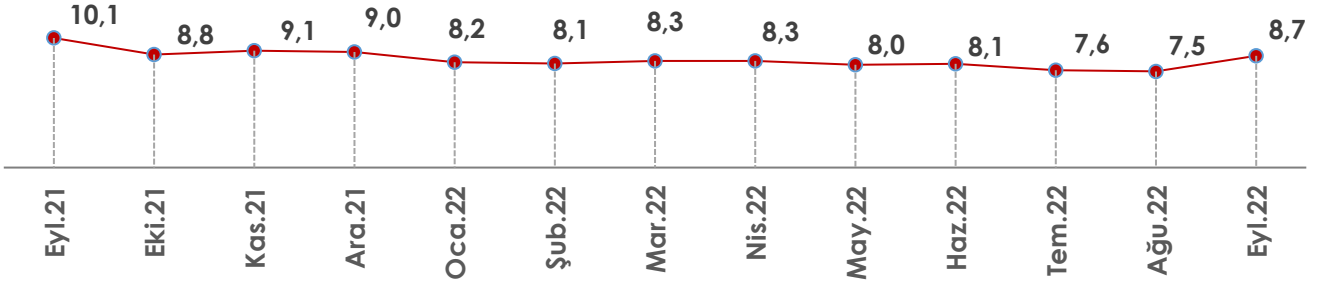
İTTİFAKLARIN OY ORANLARI (%)

(Geçerli Oylar Üzerinden)

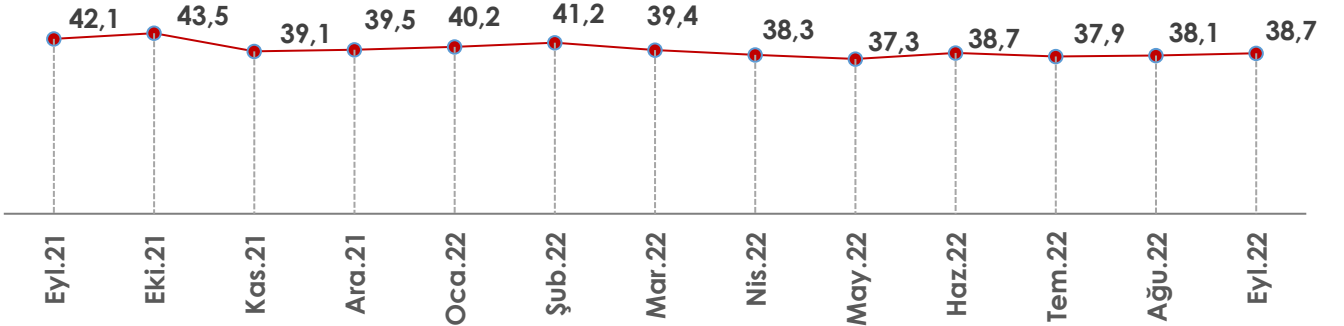
Partilerin oy trendleri (%)

AK PARTİ

Bir yıllık ortalama: %31,1

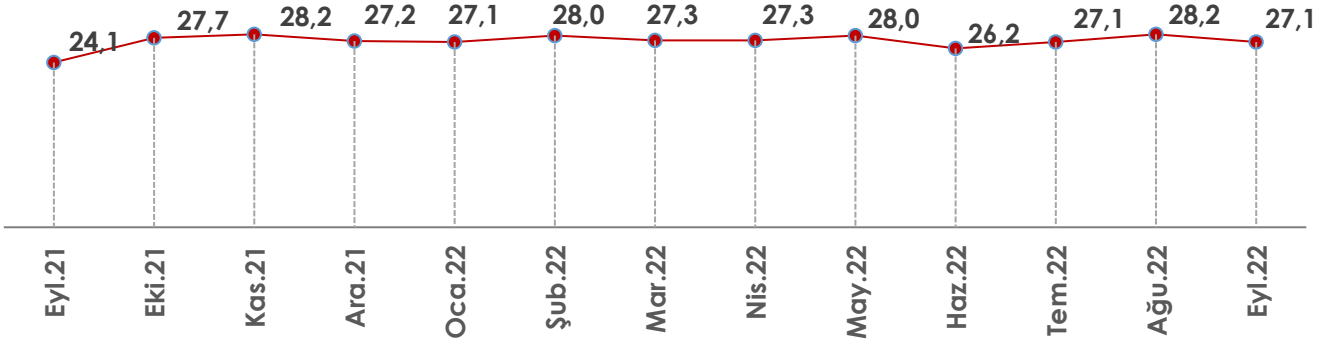
MHP

Bir yıllık ortalama: %8,4

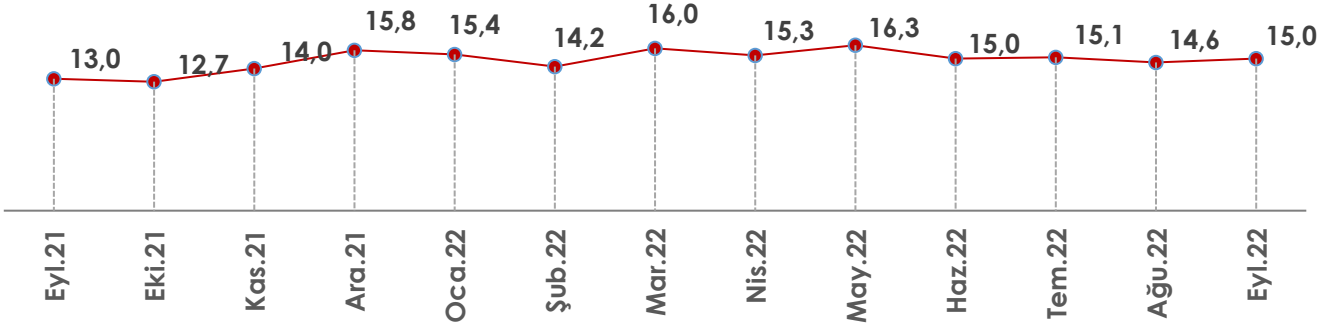
CUMHUR İTİFAKI

Bir yıllık ortalama: %39,5

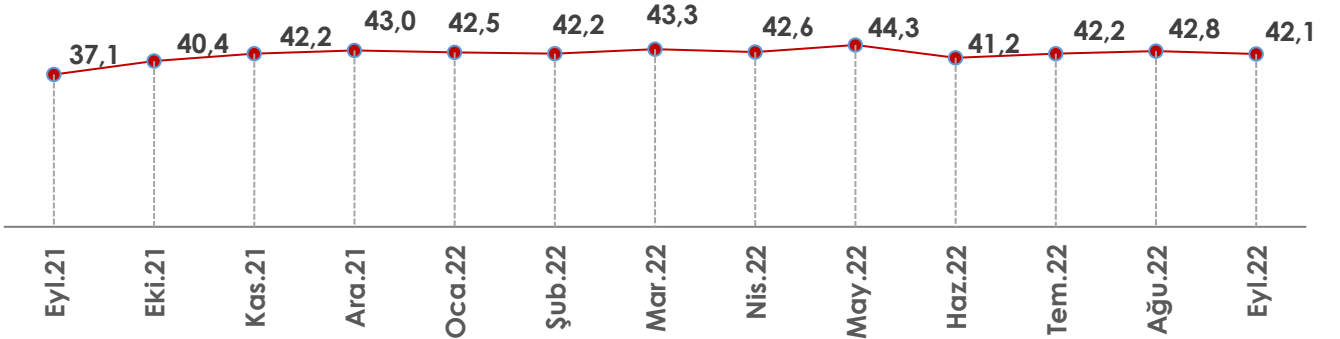
Partilerin oy trendleri (%)

CHP

Bir yıllık ortalama: %27,2

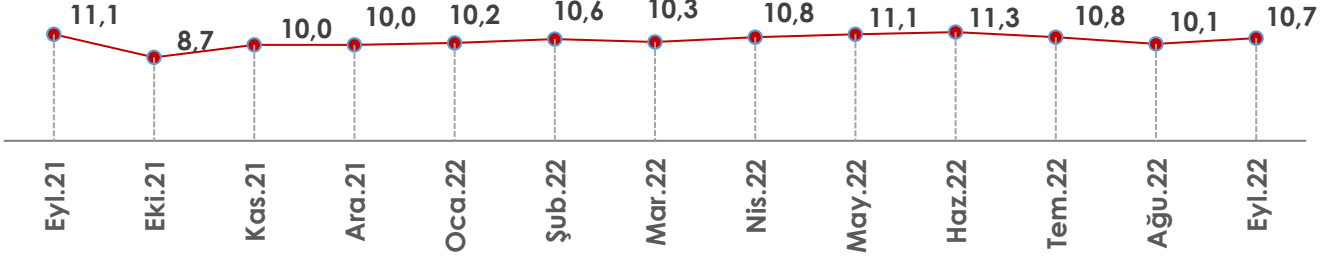
İYİ PARTİ

Bir yıllık ortalama: %14,8

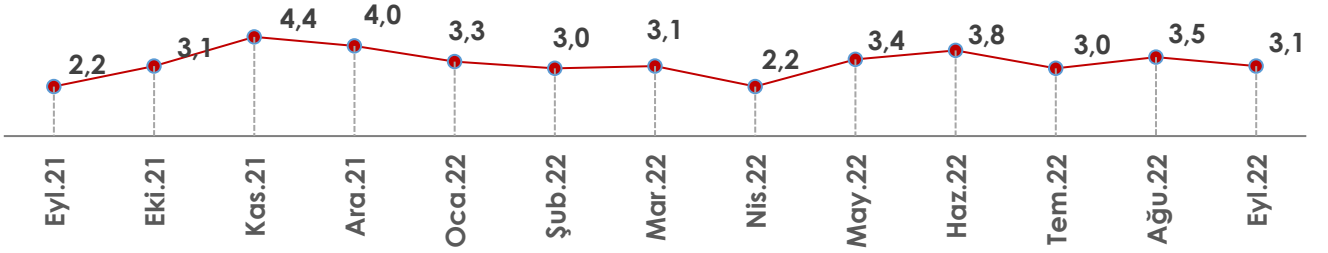
MİLLET İTTİFAKI

Bir yıllık ortalama: %42,0

Partilerin oy trendleri (%)

HDP

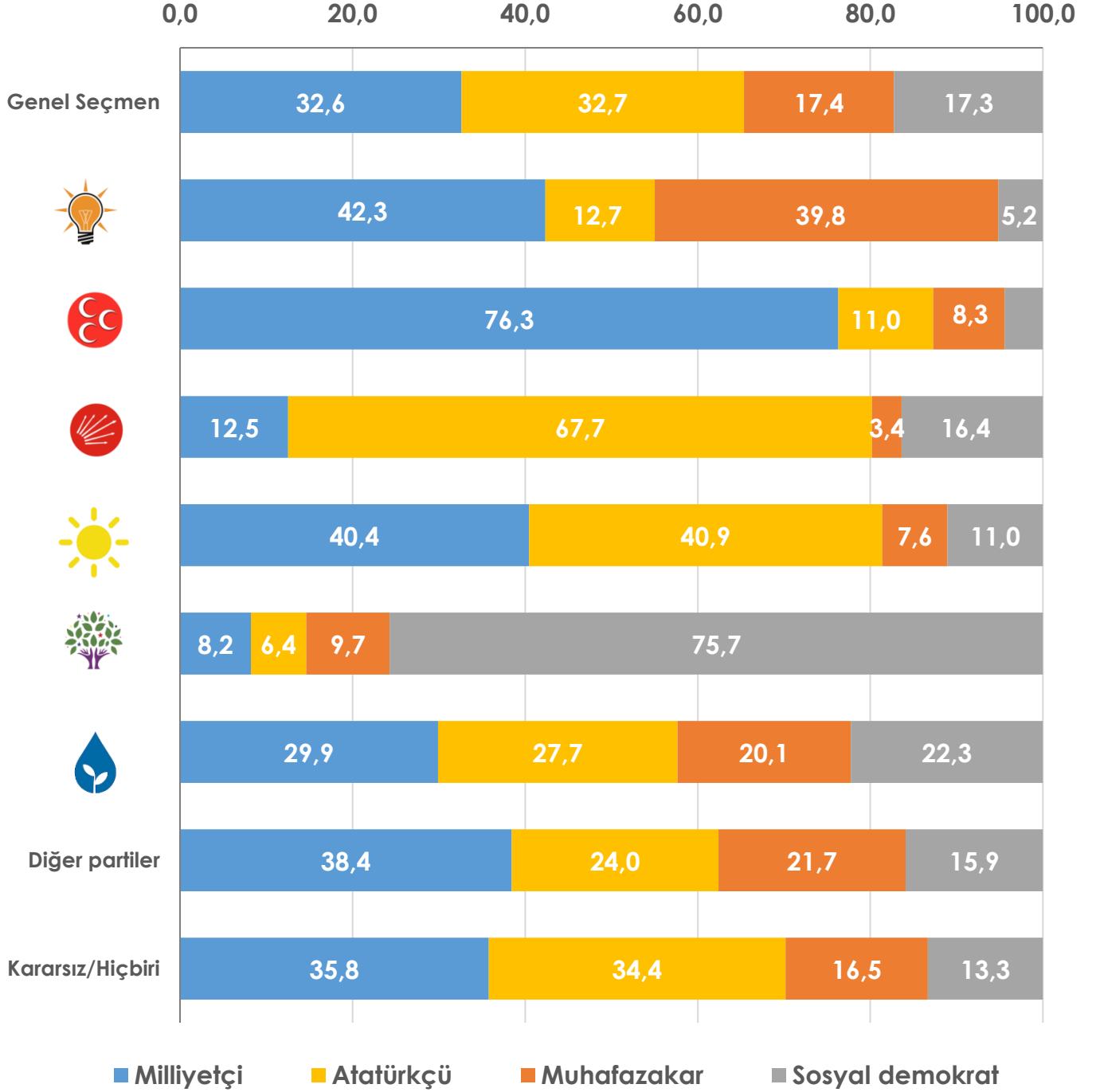
Bir yıllık ortalama: %10,4

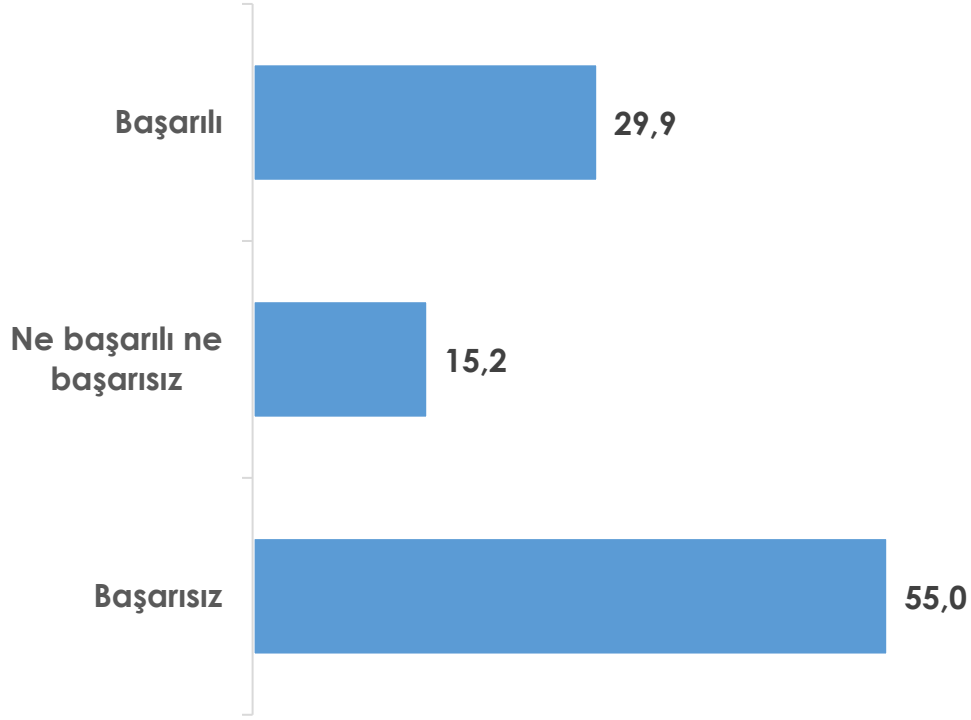
DEVA PARTİSİ

Bir yıllık ortalama: %3,2

Partili seçmenlerin sosyo-politik kimlikleri (%)

(Tek cevap alınmıştır.)

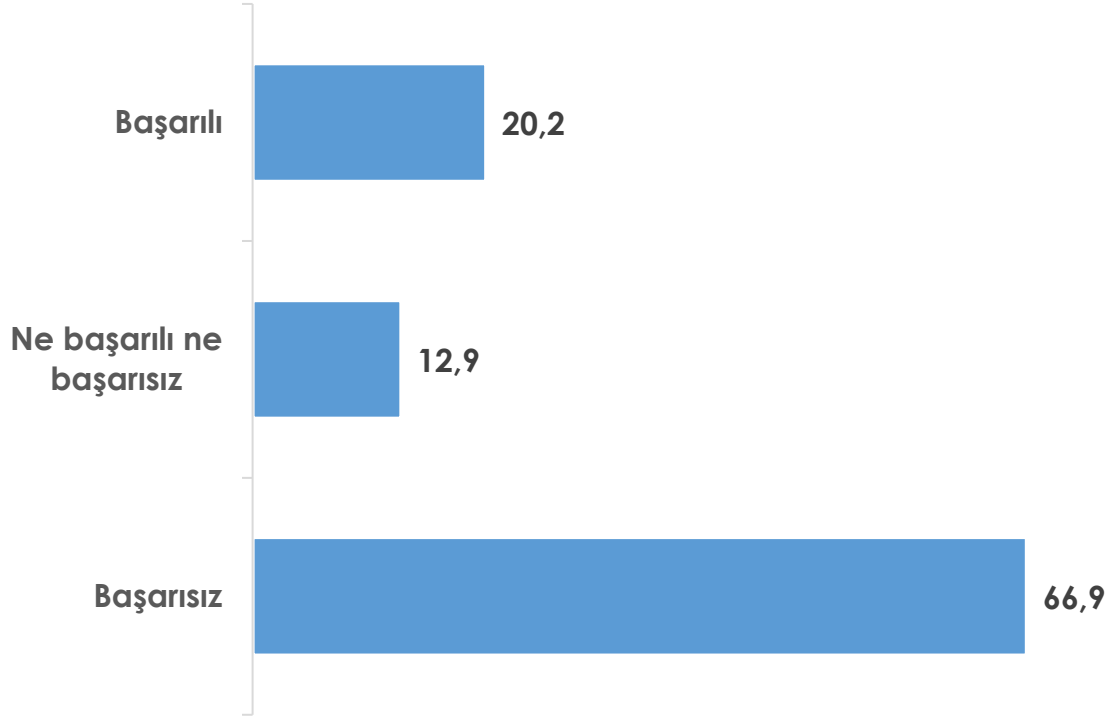
Hükümetin performansını genel olarak başarılı buluyor musunuz? (%)

Hükümetin performansı genel olarak 'başarısız' görülmektedir. Başarılı bulanların toplam oranı %29,9, başarısız bulanların toplam oranı %55,0'dır. Hükümetin söz konusu politikasını ne başarılı ne başarısız bulanların oranı ise %15,2'dir.

Hükümetin performansını genel olarak başarılı buluyor musunuz? (%)

Demografiye ve siyasi parti tercihlerine göre dağılım.

	Başarılı	Ne başarılı ne başarısız	Başarısız	TOPLAM
Cinsiyete Göre Dağılım				
Kadın	30,6	16,5	52,9	100,0
Erkek	29,2	13,9	56,9	100,0
Yaş Grubuna Göre Dağılım				
18 – 34 yaş (genç)	24,4	17,1	58,5	100,0
35 – 54 yaş (orta)	33,3	14,0	52,7	100,0
55 yaş ve üzeri (ileri)	35,2	13,2	51,6	100,0
Eğitim Düzeyine Göre Dağılım				
İlkokul ve altı	39,8	14,7	45,4	100,0
Ortaokul – Lise	29,3	15,2	55,5	100,0
Üniversite ve üzeri	22,0	15,5	62,4	100,0
Konuşulan Anadile Göre Dağılım				
Türkçe	31,5	15,6	52,9	100,0
Kürtçe/ Zazaca	19,5	12,8	67,7	100,0
Diğer anadiller	39,6	16,2	44,2	100,0
2018 Cumhurbaşkanlığı Seçimindeki Tercihlere Göre Dağılım				
R. T. ERDOĞAN	63,9	15,4	20,7	100,0
M. İNCE	3,9	9,2	86,9	100,0
Diğer adaylar	3,6	10,1	86,3	100,0
Oy vermeyen	14,4	27,5	58,0	100,0
Siyasi Parti Tercihlerine Göre Dağılım				
AK Parti	87,8	8,9	3,4	100,0
MHP	47,0	25,6	27,4	100,0
CHP	3,4	8,5	88,0	100,0
İYİ Parti	3,6	10,9	85,6	100,0
HDP	3,4	5,4	91,2	100,0
DEVA P.	11,4	13,3	75,3	100,0
Diğer	11,0	16,5	72,5	100,0
Kararsız / Hiçbiri	15,4	34,5	50,2	100,0
ORTALAMA	29,9	15,2	55,0	100,0

Hükümetin ekonomi politikasını başarılı buluyor musunuz? (%)

Hükümetin 'Ekonomi Politikası' 'başarısız' görülmektedir. Başarılı bulanların toplam oranı %20,2, başarısız bulanların toplam oranı %66,9'dur. Hükümetin söz konusu politikasını ne başarılı ne başarısız bulanların oranı ise %12,9'dur.

Hükümetin ekonomi politikasını başarılı buluyor musunuz? (%)

Demografiye ve siyasi parti tercihlerine göre dağılım.

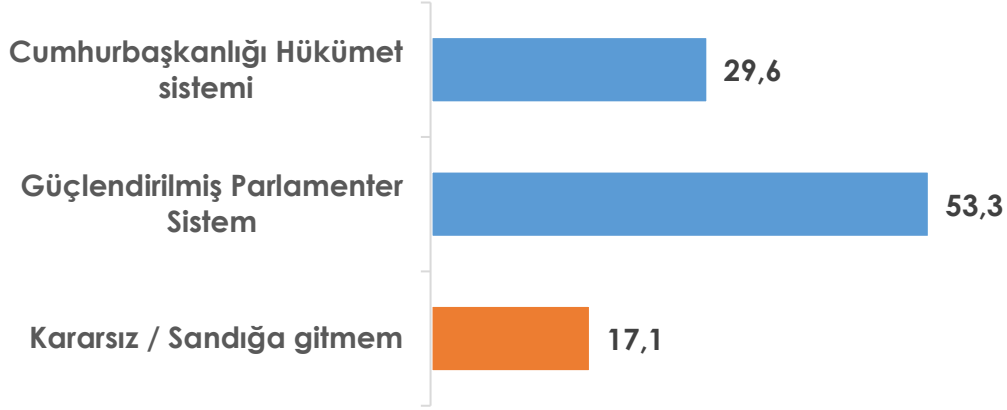
	Başarılı	Ne başarılı ne başarısız	Başarısız	TOPLAM
Cinsiyete Göre Dağılım				
Kadın	20,8	14,2	65,0	100,0
Erkek	19,7	11,6	68,7	100,0
Yaş Grubuna Göre Dağılım				
18 – 34 yaş (genç)	16,6	13,3	70,1	100,0
35 – 54 yaş (orta)	22,0	12,8	65,3	100,0
55 yaş ve üzeri (ileri)	24,8	11,9	63,3	100,0
Eğitim Düzeyine Göre Dağılım				
İlkokul ve altı	27,9	13,6	58,5	100,0
Ortaokul – Lise	20,3	12,8	66,9	100,0
Üniversite ve üzeri	13,1	12,3	74,5	100,0
Konuşulan Anadile Göre Dağılım				
Türkçe	21,7	13,5	64,9	100,0
Kürtçe/ Zazaca	11,9	9,8	78,4	100,0
Diğer anadiller	24,5	13,2	62,3	100,0
2018 Cumhurbaşkanlığı Seçimindeki Tercihlere Göre Dağılım				
R. T. ERDOĞAN	43,3	17,8	38,9	100,0
M. İNCE	2,7	5,1	92,2	100,0
Diğer adaylar	2,9	6,5	90,6	100,0
Oy vermeyen	9,1	18,2	72,7	100,0
Siyasi Parti Tercihlerine Göre Dağılım				
AK Parti	63,2	16,9	19,8	100,0
MHP	30,0	25,4	44,6	100,0
CHP	2,3	5,2	92,5	100,0
İYİ Parti	1,6	5,9	92,5	100,0
HDP	2,9	3,8	93,3	100,0
DEVA P.	6,5	8,4	85,2	100,0
Diğer	5,2	10,1	84,6	100,0
Kararsız / Hiçbiri	7,0	21,7	71,3	100,0
ORTALAMA	20,2	12,9	66,9	100,0

İKİNCİ BÖLÜM

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ İLE İLGİLİ KANAATLER

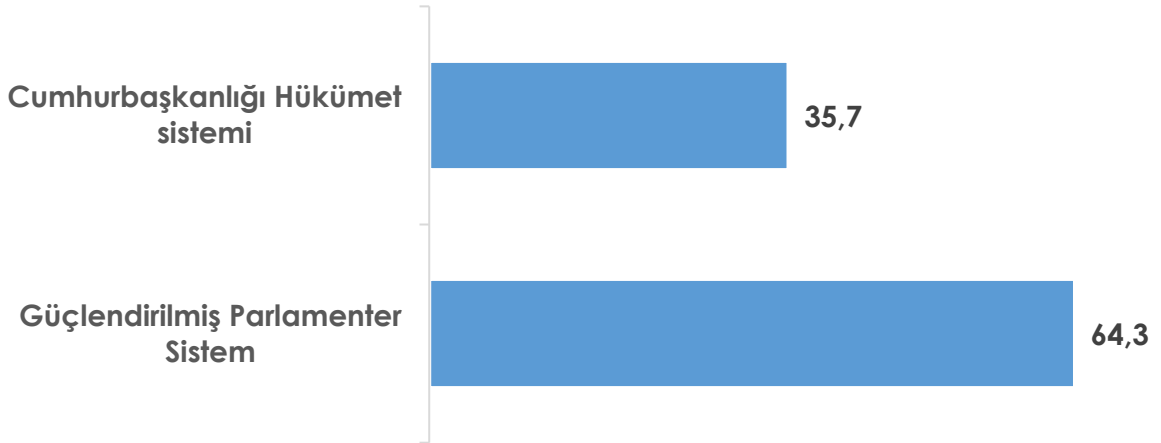
**Türkiye'nin yönetim sistemi ile ilgili bir referandum yapılsa
oy verme tercihiniz ne olurdu? (%)**

(Toplam Seçmen Üzerinden)

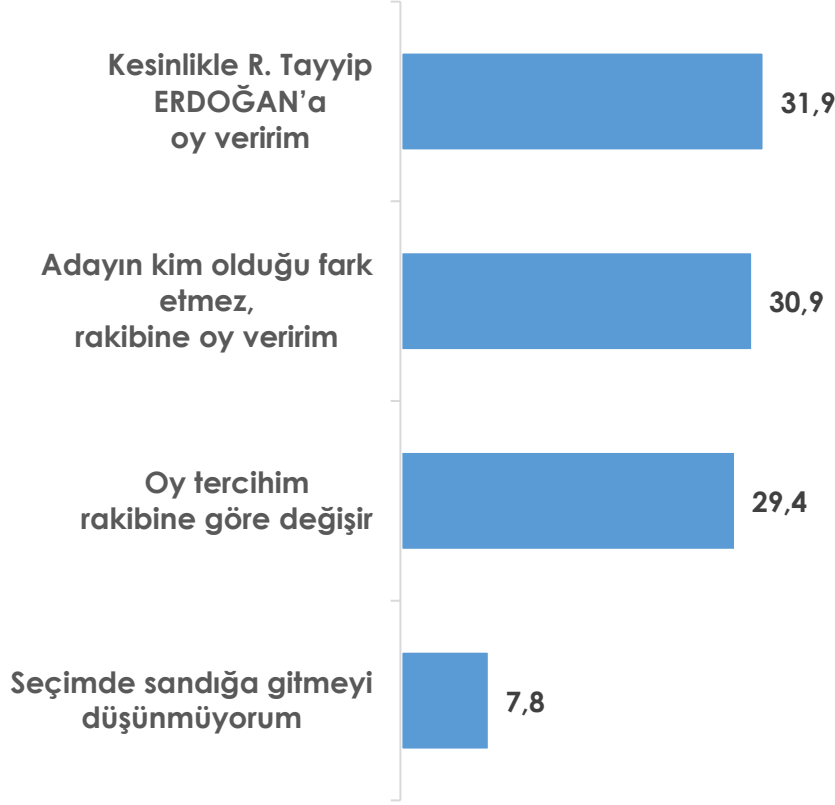
Türkiye'nin yönetim sisteminin "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" olması gerektiğini belirtenlerin oranı %53,3'tür. "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" olmasını belirtenlerin oranı %29,6 iken kararsız/ sandığa gitmem diyenlerin oranı ise %17,1'dir.

(Geçerli Oylar Üzerinden)

Kararsız/ sandığa gitmem diyenler dağıtıldığında; Türkiye'nin yönetim sisteminin "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" olması gerektiğini belirtenlerin oranı %64,3'tür. "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" olmasını belirtenlerin oranı ise %35,7'dir.

**Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Recep Tayyip ERDOĞAN'a
oy verme davranışınız nasıl olur? (%)**

Cumhurbaşkanlığı seçiminde oy verme davranışında R. Tayyip ERDOĞAN'a oy vereceğini belirtenlerin oranı %31,9'dur. Rakibine oy vereceğini belirtenlerin oranı %30,9, rakibe göre oy tercihinin değişeceğini belirtenlerin oranı %29,4 iken sandığa gitmeyeceğini düşünenlerin oranı ise %7,8'dir.

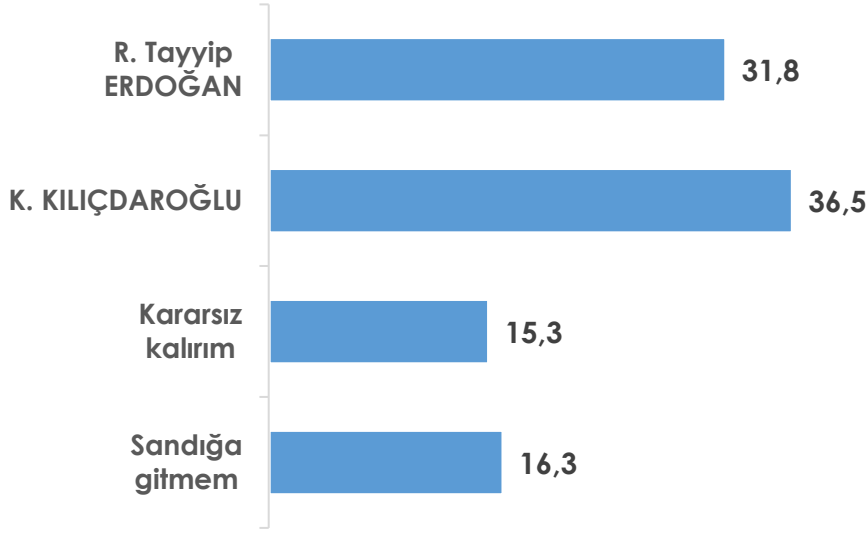
**Cumhurbaşkanlığı Seçiminde Recep Tayyip ERDOĞAN'a
oy verme davranışınız nasıl olur? (%)**

Demografiye ve siyasi parti tercihlerine göre dağılım.

	Kesinlikle R. Tayyip ERDOĞAN'a oy veririm	Adayın kim olduğu fark etmez, rakibine oy veririm	Oy tercihim rakibine göre değişir	Seçimde sandığa gitmeyi düşünmüyorum	TOPLAM
Cinsiyete Göre Dağılım					
Kadın	34,0	27,4	30,2	8,5	100,0
Erkek	30,2	34,0	28,6	7,2	100,0
Yaş Grubuna Göre Dağılım					
18 – 34 yaş (genç)	25,5	29,1	35,2	10,2	100,0
35 – 54 yaş (orta)	38,8	28,7	26,1	6,3	100,0
55 yaş ve üzeri (ileri)	32,2	38,3	23,5	6,0	100,0
Eğitim Düzeyine Göre Dağılım					
İlkokul ve altı	45,4	24,4	22,9	7,3	100,0
Ortaokul – Lise	34,9	26,4	29,6	9,2	100,0
Üniversite ve üzeri	16,6	42,2	34,6	6,6	100,0
Konuşulan Anadile Göre Dağılım					
Türkçe	34,4	28,9	29,8	6,9	100,0
Kürtçe/ Zazaca	19,9	38,8	30,0	11,3	100,0
Diğer anadiller	37,2	32,4	21,6	8,7	100,0
Siyasi Parti Tercihlerine Göre Dağılım					
AK Parti	83,6	3,9	10,5	1,9	100,0
MHP	75,4	5,7	19,0	0,0	100,0
CHP	2,5	62,3	30,1	5,1	100,0
İYİ Parti	3,2	50,1	42,9	3,7	100,0
HDP	0,0	63,1	28,5	7,4	100,0
DEVA P.	12,5	47,5	15,0	25,0	100,0
Diğer	13,0	27,3	50,3	9,3	100,0
Kararsız / Hiçbiri	18,5	12,6	44,5	24,4	100,0
ORTALAMA	31,9	30,9	29,4	7,8	100,0

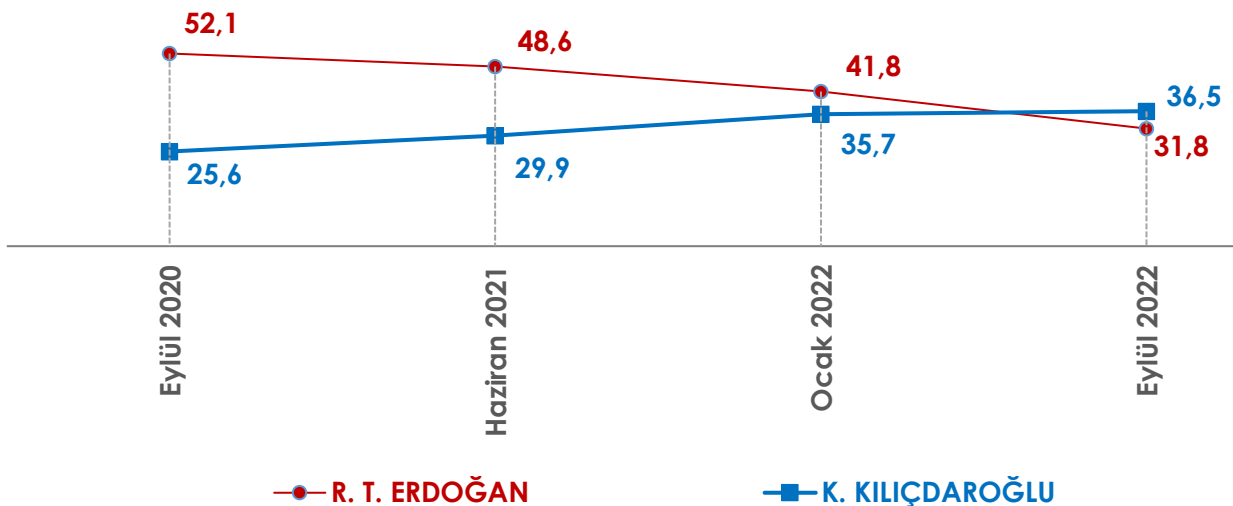
Cumhurbaşkanlığı seçiminde, muhalefetin ortak adayının

Kemal KILIÇDAROĞLU olması durumunda oy verme tercihiniz nasıl olur? (%)

Cumhurbaşkanlığı seçiminde, muhalefetin ortak adayının Kemal KILIÇDAROĞLU olması durumunda oy verme tercihinin R. Tayyip ERDOĞAN belirtenlerin oranı %31,8, Kemal KILIÇDAROĞLU belirtenlerin oranı %36,5 iken kararsız kalanların oranı %15,3'tür. Sandığa gitmem diyenlerin oranı ise %16,3'tür.

	R. Tayyip ERDOĞAN	Kemal KILIÇDAROĞLU	Kararsız kalırım	Sandığa gitmem	TOPLAM
Eylül 2020	52,1	25,6	11,0	11,3	100,0
Haziran 2021	48,6	29,9	7,4	14,1	100,0
Ocak 2022	41,8	35,7	9,1	13,4	100,0
Eylül 2022	31,8	36,5	15,3	16,3	100,0
2020/2022 değişim	-20,3	10,9	4,3	5,0	

Cumhurbaşkanlığı seçiminde, muhalefetin ortak adayının

Kemal KILIÇDAROĞLU olması durumunda oy verme tercihiniz nasıl olur? (%)

Demografiye ve siyasi parti tercihlerine göre dağılım.

	R. Tayyip ERDOĞAN	Kemal KILIÇDAROĞLU	Kararsız kalırım	Sandığa gitmem	TOPLAM
Cinsiyete Göre Dağılım					
Kadın	32,4	36,5	16,7	14,5	100,0
Erkek	31,4	36,5	14,1	18,1	100,0
Yaş Grubuna Göre Dağılım					
18 – 34 yaş (genç)	28,1	37,8	15,8	18,3	100,0
35 – 54 yaş (orta)	34,6	33,8	15,1	16,5	100,0
55 yaş ve üzeri (ileri)	34,6	39,2	14,6	11,5	100,0
Eğitim Düzeyine Göre Dağılım					
İlkokul ve altı	40,1	27,8	17,0	15,0	100,0
Ortaokul – Lise	32,4	38,0	14,1	15,5	100,0
Üniversite ve üzeri	23,4	41,4	16,2	19,1	100,0
Konuşulan Anadile Göre Dağılım					
Türkçe	34,2	35,6	15,1	15,1	100,0
Kürtçe/ Zazaca	18,3	43,2	15,6	22,9	100,0
Diğer anadiller	39,9	25,9	18,8	15,4	100,0
2018 Cumhurbaşkanlığı Seçimindeki Tercihlere Göre Dağılım					
R. T. ERDOĞAN	69,3	7,8	11,4	11,5	100,0
M. İNCE	2,4	78,3	9,6	9,8	100,0
Diğer adaylar	3,3	56,5	15,8	24,4	100,0
Oy vermeyen	15,5	26,3	31,0	27,2	100,0
Siyasi Parti Tercihlerine Göre Dağılım					
AK Parti	90,6	1,2	3,2	5,0	100,0
MHP	60,9	8,4	11,6	19,1	100,0
CHP	1,6	87,2	6,5	4,7	100,0
İYİ Parti	5,6	54,4	17,0	23,0	100,0
HDP	2,4	57,6	13,1	26,9	100,0
DEVA P.	14,3	43,5	17,2	25,0	100,0
Diğer	18,0	26,2	17,4	38,5	100,0
Kararsız / Hiçbiri	16,7	13,0	42,0	28,3	100,0
ORTALAMA	31,8	36,5	15,3	16,3	100,0

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

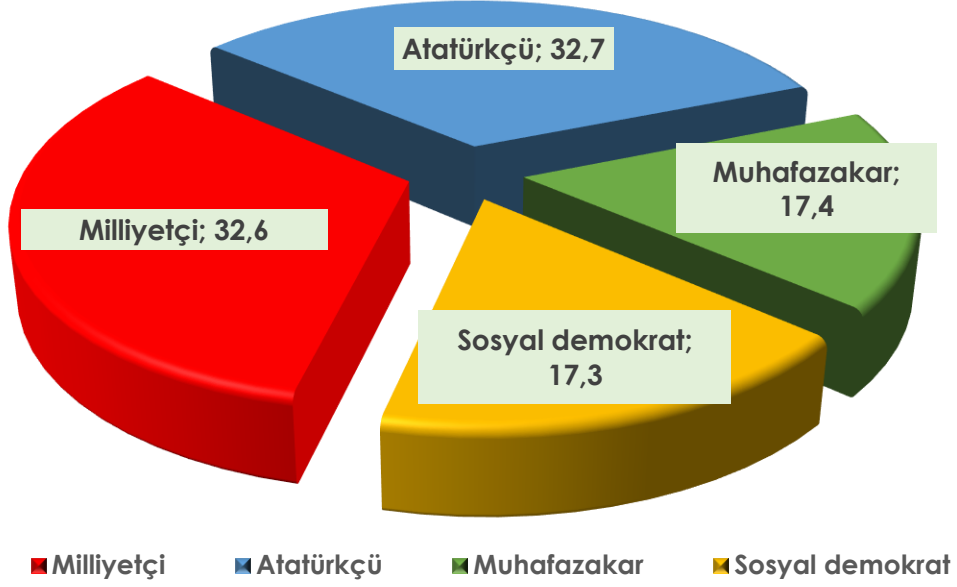
DEMOGRAFİK BİLGİLER VE ÖRNEKLEM

Örneklemin Demografik Özellikleri (%)

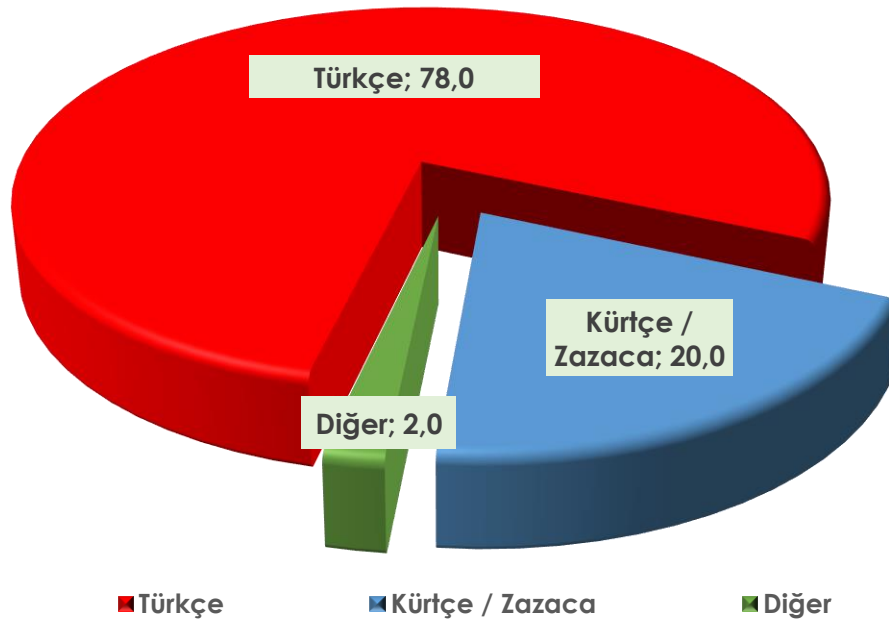
	SAYI	%
Cinsiyete Göre Dağılım		
Kadın	1.514	48,5
Erkek	1.609	51,5
Yaş Grubuna Göre Dağılım		
18 – 34 yaş	1.091	34,9
35 - 54 yaş	1.347	43,1
55 yaş ve üzeri	685	21,9
Eğitim Durumuna Göre Dağılım		
Düşük düzey eğitilmiş (İlkokul ve altı)	844	27,0
Orta düzey eğitilmiş (Ortaokul – Lise)	1.530	49,0
Yüksek düzey eğitilmiş (Üniversite ve üzeri)	749	24,0
Meslek Durumuna Göre Dağılım		
Ev hanımı, işsiz, öğrenci, emekli vb.	1.479	47,4
Esnaf, sanatkar, işçi, memur	1.467	47,0
Mesleki prestiji yüksek olanlar	177	5,7
TOPLAM	3.123	100,0

Kendinizi en çok hangi sosyo-politik kimlikle tanımlarsınız? (%)

(Tek cevap alınmıştır.)

Aile çevrenizde Türkçe dışında konuşulan herhangi bir anadil var mı? Varsa nedir? (%)

Araştırmada Yer Alan İller (%)

İL (NUTS2-Düzey)	SAYI	%
İstanbul	806	25,8
Tekirdağ	84	2,7
Balıkesir	43	1,4
İzmir	166	5,3
Manisa	84	2,7
Aydın	61	2,0
Bursa	140	4,5
Kocaeli	84	2,7
Ankara	296	9,5
Konya	107	3,4
Antalya	173	5,6
Adana	97	3,1
Hatay	112	3,6
Kayseri	145	4,7
Kırıkkale	31	1,0
Samsun	84	2,7
Zonguldak	28	0,9
Kastamonu	28	0,9
Trabzon	133	4,2
Erzurum	41	1,3
Ağrı	20	0,7
Malatya	43	1,4
Van	74	2,4
Gaziantep	71	2,3
Diyarbakır	71	2,3
Mardin	99	3,2
TOPLAM	3.123	100,0